

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. ~ Broj 22.

Ljubljana,
27. maja
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

ANTE MODRUŠAN (Erdevik):

O našim redovima

Svaki se pravi Soko raduje napretku i širenju naših bratskih redova i nema dvojbe da idemo velikim koracima napred, što nam najbolje pokazuje statistika naših novih organizacija. Međutim kod pravog Sokola ima radi toga i izvesne bojazni. Sa naglim umnožavanjem sokolskih redova ne možemo se i ne smemo zadovoljiti. Očito je, da u sva nova društva ulazi mnogo novih članova, koji pre stupanja u sokolske redove možda nisu utvrdili svoje osećaje. Budimo iskreni i priznajmo da su samo uzvišene reči »Svi za jednog, jedan za svih.« Ne samo što danas to nije, već će dugo proći, dok se do toga dođe. I jasno je, da se nova braća i sestre ne mogu izgraditi samo vezbom, a ne mogu se izgraditi ni samo pozorišnim pretstavama, zabavama, akademijama, nastupima i lepim planovima o radu, koji u mnogo slučajeva ostaju samo na papiru i pušte reči. Težnja za idealom oca Sokolstva »Zdrava duša u zdravom telu« mora nam biti uvek i na svakom mestu pred očima. Za tim moramo težiti i raditi, ali su do toga daleki putevi. A zlo je i skoro nedostižno, ako tu težnju provadaju braća, koja se sa njom možda sama nisu saživela! Nepobitna je činjenica, da se u našim redovima taj ideal svijui nas u mnogo slučajeva shvaća jednostrano. Nekima je mnogo jači ili gotovo sve ideal telesne snage. Za snagu se svog srca, svoje duše ne brinu. Ako se takva braća puste iz vida i ako im se ne posveti puna pažnja i svestrano duševno izgrađivanje, oni će, istina, postati jaka snaga, ali srcem neće biti ono, što bi trebali biti. I takav će brat ili sestra biti mnogo lakše uzljudan u svome sokolskom uverenju, jer on s time skoro i ne oseća.

Tradicionalnu borbenost moramo nastaviti. Pored opšte čovečanskih vrline, najveću pažnju moramo posvećivati nacionalnom uzgoju. Ljubav prema otadžbini i neoslobodenoj braći, koji u crvene košulje s oduševljenjem gledaju mora svakom Sokolu biti najsvetija, najveća. Takva nova braća moraju biti najveća briga svim društvima i samo lako shvatljivim, krat-

kim i uzornim nacionalnim predavanjima stvoriti će se od njih i Sokole srca. A naša narodna kaže: »Boj ne bije svijetlo oružje, već boj bije srce u junaka.« A ko je Soko srcem, taj je Soko i snagom! Takvog brata i sestru u sokolskom uverenju ništa neće pokolebati!

S druge pak strane među našim redovima ima braće koja misle, da je njihova inteligencija, položaj ili zvanje dovoljna garancija da su dobri Sokoli. I od toga smo daleko! Pojedinci mogu biti uzorni u svom zvanju i položaju, ali ne znači da već samo time mogu biti i dobri Sokoli. Među našom inteligencijom nemamo još toliko dobrih Sokola, da bi se mi kao Sokoli mogli time tešiti! Takve je mnogo lakše izgrađivati, jer se mogu donekle i sami izgrađivati. Ima pojedinaca, koji misle da će im ugled pasti, ako u sokolani vežbaju pored brata radnika i zanatlije ili drugog, koji je možda počinu — da se tako izrazim — niži. Ima i nastavnika, koji misle, ako ih brat ili sestra iz naraštaja ili podmlatka na svakom mestu pozdravlja sa »Zdravo«, da se stvara intimnost, koja smeta školskom radu. O, zar nije divno, kada brat ili sestra pozdravi sa sokolskim »Zdravo«; zar je možda lepši kopirani tuđinski pozdrav: »Ljubim ruke«, koji je našem narodu tako tuđ! Mi i hoćemo sokolsku »intimnost« i iskrenost, i ako u tom duhu uzgajamo omladinu, koja nam je poverena, ona će ispočetka iz ljubavi spram brata nastavnika, a kasnije iz dužnosti da svoje t. zv. »vansokolske« obaveze ispunjava savese.

Među našim je redovima i to zlo, što pojedinci ograničavaju svoj osećaj dužnosti kojekakvim izgovorima. Za pravog Sokola svaki je sokolski rad dužnost.

Mladim sokolskim društvima mora se posvećivati svestrana pažnja od starih isprobanih Sokola, kako se nebi dešavalo, da se pojedincima od položaja i zvanja sokolskim radom zadovoljavaju njihovi prohtevi. Naši su redovi kao velika reka bujica, koja će stvoriti svoje stalno korito i nositi ponosne lade. I time se tešimo!

prilika u Srbiji, kao i sva stradanja koja je Veliki Kralj podneo sa svojom vojskom u ratu za oslobođenje i ujedinjenje celokupnog našeg naroda.

Posle govora g. Spinčića otkriven je spomenik. Na pet metara visokom postamentu postavljeno je iz masivnog bronza divno izrađeno poprsje Kralja Petra. Tada su govorili izaslanik Nj. Vel. Kralja, pukovnik g. Damjanović, ban g. dr. Perović, predstavnik Jugoslovenske matice, predstavnik grada Zagreba i Sušaka, starešina Sokolskog društva Kastav brat Karlavaris i predsednik opštine Kastav g. Cucančić, koji je primio spomenik na čuvanje. Tom je prigodom društvo »Istra« položilo na spomenik srebrni venac. Spomenik je otkriven uz sviranje državne himne i uz gruvanje to-pova. Zatim su pevačka društva i muzike izvadali istarske narodne pesme.

Odmah nakon otkrića spomenika razvijena je i sokolska zastava, dar Njegovog Veličanstva Kralja Sokolskom društvu Kastav. U ime Njegovog Visočanstva prestolonaslednika Petra, kuma zastave, zastavu je razvio II. zam. starešine Saveza SKJ brat Duro Paunković. Blagoslov je obavio g. prof. Spinčić, a tada je brat Paunković prikopčao zastavi divnu plavu traku sa natpisom »Petar«, dar kuma Nj. Vis. prestolonaslednika Petra.

U ime Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije zastavi je prikopčao traku u državnim bojama brat dr. Miorad Dragić, izražajući veru, da će Sokolsko društvo Kastav nositi ovu zastavu uvek na putevima nacionalne borbe, sokolske časti i veličine sokolskih dela. Zatim je dični sin Istre, starina prof. Spinčić prišao zastavi i prikopčao joj belu svilenu traku, na kojoj je zlatnim slovima izvezeno: »Lačajte i mirite Jugoslaviju! — Profesor Spinčić.«

Starešina župe Sušak-Rijeka brat Ivo Polić održao je oduševljen govor, spominjajući nacionalne i kulturne težnje Istre, a starešina Sokolskog društva Kastav brat Karlavaris predao je zastavu uz lepi kratki govor na čuvanje bratu društvenom barjaktaru. Zatim je uz oduševljene pozdrave krenula velika povorka na čelu sa ovom divnom zastavom.

Posle podne održan je sokolski slet kastavskog okružja. Slet je vodio načelnik brat Ivo Dukić i načelnica sestra Milojka Rubesa.

Naveče toga dana priredjen je u Kastvu krasan vatromet, a nad Kastvom svetlio je veliki plameni inicijal »A«.

Sutradan je svečano osvećena nova učiteljska škola, koja nosi ime: »Učiteljska škola Kralja Aleksandra Prvog.« Posle osvećenja, koje je uz asistenciju ostalog sveštenstva na narodnom jeziku obavio starina g. prof. Spinčić, otkrivena je u auli škole spomen-ploča. Ploču je otkrio direktor gimnazije na Sušaku g. Brkljić, koji je u svom lepom govoru naglasio, da će ova škola biti rasadnik znanja, a u isto vreme i žarište jugoslovenske nacionalne svesti u Istri.

Posle otkrivanja ploče u dvorani škole održana je akademija, na kojoj je govorio direktor škole g. Ribarić. Nadalje je govorio brat Dura Paunković o ulozi mladog učiteljstva na širenju Sokolstva po selima, a zatim su govorili predstavnik Ministarstva prosvete i drugi.

Nakon toga održana je akademija učenika Muzičke škole u Kastvu, koja je odlično uspeła, a po akademiji Udruženje jugoslovenskog učiteljstva u Kastvu održalo je svečanu skupštinu.

Time je ova velika nacionalna i kulturna svečanost u Kastvu bila završena.

Pozdravi Savezu SKJ

Zaječar. Sa svečanog osvećenja svoje društvene zastave pozdravljamo Savez Zdravo! — Sokolsko društvo Zaječar.

Zlarin. Molimo vas, da bratu starešini, Njegovom Visočanstvu Kraljeviću Petru kao i čitavom starešinstvu isporučite naše iskrene pozdrave, koje šaljemo sa velebne manifestacije sokolske ideje pri osnutku sokolske čete na ovoj izloženoj točki našeg Jadrana u Zlarinu, Zdravo! — Starešina Govorin.

Slet Sokolstva na Jadranu

SLET
SOKOLSTVA NA JADRANU
SPLIT - JUNI - 1931

Plakat sleta Sokolstva na Jadranu, rad akad. slikara prof. Josipa Kijakovića

Dani sleta se približuju!

Već 13. juna počinje slet sa prvim sletskim danima srednjoškolske omladine, da nakon dana vojske i mornarice 21. i 22. juna stupimo u glavne sletske dane Sokolstva.

Kratko je to vreme i sletski odbor, želeći da zadovolji sve učesnike, kako bi sa ove najveće nacionalne manifestacije na našem Jadranu poneli što prijatnije utiske, moli i ovim putem sve bratske župe i društva, da se točno drže uputa, koje se obelodanju, jer je jedino na taj način moguća potrebna organizacija sleta.

Za one pak, koji se ne budu držali uputa, bilo u pogledu roka prijave ili pak točnosti podataka, sletski odbor ne može preuzeti odgovornost u pogledu izvršenja onoga što traže.

Prijave za učestvovanje na sletu.

Svakodnevno stižu nove prijave za učestvovanje na sletu Sokolstva na Jadranu. Interesantne su brojke, koje do sada ima sletski odbor. Prema ovima prijavljeno je već:

vežbača u prostim vežbama brata Lhotskoga oko 1000; članica u vežbama sa čunjevima 400; članova u svečanom kroju za povorku 2000, članica 100 i t. d.

Upada u oči veliki broj prijavljenih u članskim vežbama, iako su vežbe br. Lhotskog dosta teške.

Upupan broj prijavljenih iznosi oko 8200, bez prijave iz triju primorskih župa, koje priređuju slet.

Prema još nepotpunim prijavama, župa Zagreb prijavljuje učesnika 1000, župa Novi Sad 800, Skoplje 600 i t. d. Računa se sa 11 izvanrednih vlakova iz unutrašnjosti, dok će se prevoz Sokola iz Primorja, osim sa redovnim prugama, koje će se za ovu zgodu preudeti, vršiti i sa svim parobrodima, koji budu na raspolaganju. Veliki broj društava i pored toga doći će motornim ladama, jedrenjačama, autobusima i drugim prevoznim sredstvima.

Prijave za nastambu.

Svim župama dostavljaju se sada za njihova društva prijave za nastam-

bu učesnika. U prijavi treba istaknuti:

broj svih učesnika po kategorijama, te koliko ih reflektira na skupnu, hotelsku ili privatnu nastambu — svako napose.

Za skupnu nastambu treba označiti ako društvo ili župa donosi sobom šatore. Za logorovanje udesiti će se vrlo pogodan teren kod samoga vežbališta, koji će se opskrbiti sa vodom,

Sletska značka, rad Ivana Meštrovića

rasvetom, higijenskim uredajima, te potrebnom količinom slame. Inače skupna nastamba urediti će se u splitskim školama i javnim zgradama. Sve zgrade skupne nastambe imati će potreban konfor. Svi, koji reflektiraju na zajedničku nastambu, imaju poneti sa sobom pokrivač i slično.

Za privatnu ili hotelsku nastambu u prijavi treba naznačiti dane za koje je za svakoga pojedinca potrebno rezerviranje (sa imenom i prezimenom prijavljenika), te cenu, koju bi platio za svaku noć. Cene privatnim sobama kretati će se od 20 do 40 Din, hotelskim pak od 35 do 70 Din za jednu osobu, a 45 do 110 za dve osobe. Uporozavaju se društva da u prijavi uvek naznače od kojeg bi najnižeg do najvišeg iznosa svaki pojedinac platio za sobu, jer je jedino tako moguće izbeći

Velika nacionalna svečanost u Kastvu

U prisustvu izaslanika Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. Prestolonaslednika, vlade, Sokolstva i naroda, Kastav je veličanstveno proslavio desetogodišnjicu svoga oslobođenja

U nizu proslava, koje se ove godine održavaju u severnim krajevima našega Jadrana povodom 10 godišnjice oslobođenja od tuđinske sile, svaka je jedna od najznačajnijih ova oslobođenja Kastva i Kastavine, te krajnje granice naše otadžbine u najistočnijem delu Istre.

Ova velika nacionalna i kulturna manifestacija, koja je priređena 24. i 25. o. m., ponovo je posvedočila onu silnu i postojanu nacionalnu svest našeg primorskog krša, o čije se vrleti od pamtičke kršio zub svake tuđinske najezde.

Prilikom ove proslave svečano je otkriven spomenik zahvalnosti Kralju Petru I. Velikom Oslobođiocu, osvećena je nova Učiteljska škola i razvijena je sokolska zastava, dar Njegovog Veličanstva Kralja Sokolskom društvu Kastav.

Ceo Kastav bio je tih dana u svečanom ruhu, iskrenim morem jugoslovenskih zastava, zelenilom i cvećem, te je sa urođenom toplinom naše narodne duše i neopisivim oduševljenjem dočekao i primio svoje goste. Mnogstvo naroda iz bliže i daljnje okoline sleglo se je tih dana u Kastav.

Na ovoj velikoj svečanosti Nj. Vel. Kralja zastupao je izaslanik pukovnik gosp. Damjanović. Iz Beograda stigao je zamenik starešine Saveza SKJ brat Đ. Paunković, koji je zastupao starešinu Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, pokrovitelja ovih

svečanosti. Sa bratom Paunkovićem stigla su i braća A. Brozović i dr. M. Dragić kao delegati Saveza SKJ. Iz Zagreba došao je ban Savske banovine g. dr. Ivo Perović, koji je zastupao kraljevsku vladu, i bivši ban g. dr. Šilović. Ministra vojske i mornarice zastupao je brat pukovnik Radović, a komandanta IV. armijske oblasti zastupao je potpukovnik g. Radulović.

Svečanosti su počele otkrivanjem spomenika zahvalnosti Kralju Petru. Spomenik, koji je podignut na šetalištu Kralja Petra, odakle se pruža krasan izgled na sinji Jadran i Učku, delo je našeg slavnog umetnika Ivana Meštrovića. Pored zvaničnih predstavnika, vojske, Sokola i naroda, ovoj svečanosti učestvovali su članovi društva »Istre« i omladinci »Mlade Jugoslavije«.

Nakon što je održana služba Božja na staroslovenskom jeziku, stari narodni borac g. prof. Vjekoslav Spinčić, burno pozdravljen od mnoštva naroda, održao je govor, u kome je prikazao ulogu, koju je odigrala Karadordeva Srbija u istoriji našeg narodnog oslobođenja. Crtajući tadašnje prilike u Srbiji, evocira nadalje moment, kad je novoizabrani Kralj Srbije Petar Karadorđević prolazio kroz Beč na putu za Beograd i kad su ga dočekali omladinci Srbi, Hrvati i Sloveni sa pozdravima i pokljetima: »Živeli Jugoslovenski Kralji!« Zatim je izneo rad Kralja Petra na sređivanju

ROSIJA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

LOVENKO SOKOLSTVO

Kako putuje čl. Sokolstvo u Paris

Čehoslovačko Sokolstvo, koje će prilikom 50 godišnjice Međunarodne gimnastičke federacije u velikom broju posetiti Paris, putuje na tri načina i to: vozom, autokarima i običnim automobilima.

Oni, koji putuju vozom, putuju iz Praga 9. jula posle podne i zaustavljaju se u Plznju i Chebu. Narednog dana ogledati će Verdun i ratište kod Remsa. Kroz Verdun do spomenika poginulih ratnika prolazi u povorci. Istog dana uveče dolaze u Paris, gde će ostati do 15. jula. Iz Pariza idu zatim u Versailles, Arras, Voussiers i Chestres. 17. jula uveče vraćaju se u Prag. — Celi ovaj put sa vožnjom (voz III. klase), prehranom, prenoćištima, izletima, razgledavanjem kolonijalne izložbe i t. d. stoji 1360 Kč.

Druga skupina putuje 8. jula ujutro od Tyrševog doma i to autokarima preko Plznja, Norimberka, Graislheima, Starog Heidelberga, Mannheim, Saarbrückena i Verduna do Pariza, kamo stižu 10. jula. Iz Pariza putuju 15. jula u Versailles, Arras, Voussiers, Chestres te se vraćaju 17. jula preko Saarbourga, Strasbourga, Badena, Norimberka i Ausbacha u Prag, kamo stižu 18. jula uveče. — Putovanje autokarom stoji 2370 Kč. Treća skupina putuje običnim automobilima istom prugom kao i skupina, koja putuje autokarom.

Čehoslovaci o sletu Sokolstva na Jadranu

»Věstnik Sokolský«, glasilo Čehoslovačke obće sokolske, donosi u svom 20. broju pod natpisom »Naša poseta Splitu« sledeći članak, koji objavljujemo u doslovnom prevodu: »U 16. broju »V. S.« potanko smo izneli, na koji način treba da se izvede poseta Jadranu. Za razliku od naših prošlih poseta ova će biti posvećena upoznavanju jugoslovenskog mora u njegovim severnim predelima, koje do danas u većem broju još ni smo posetili, a zatim ćemo zajednički posetiti prekrasna Plitvička jezera.

Ova poseta imaće tri važne zadatke. U prvom redu u Splitu zajedničku čehoslovačko-jugoslovensku manifestaciju za slovensko more i nedotakljivost slovenskog primorja. Slet Sokolstva na Jadranu obećaje da će biti velika sokolska i svenarodna svečanost. Već danas izgleda, da će na ovoj svečanosti, zbog njenog velikog značaja, učestvovati skoro sve jugoslovenske župe.

Nadalje naša će zadaća biti upoznavanje krajeva i letovališta u severnom delu Jadrana, koja se sve više i više modernizuju te su nam mnogo bliža, i isto tako lepa kao i ona na jugu.

Svi, koji se odluču za boravak na moru, neka znaju, da je za Slovena jedino mesto na slovenskim plažama,

(Nastavak sa 1. strane.)

suvišnu prepisku, koja bi se bez dvojbe u protivnom razvila. Prijave za hotelsku i privatnu nastambu treba čim hitnije dostaviti. Nastambeni će odbor po primitku svake prijave odmah obavestiti društvo o rezerviranju i zatražiti da se čitav iznos pošalje unapred. Kod dolaska u Split svaki prijavičnik neka se sa legitimacijom društva prijavi odboru za nastambu, koji će uredovati u nekoliko lokala (naknadno ćemo javiti) i tu će dobiti uputnicu za lokal ili stan, koji je za njega rezerviran. Da su zatražene sobe zaista rezervirane može služiti jedino potvrda sletskog odbora za nastambu, da je novac primljen i soba rezervirana.

Prehrana učesnika za vreme sleta.

U glavnim danima sleta neće biti nikakove skupne prehrane. Svakako kapacitet svih mesnih restauracija biti će povećan tako, da apsolutno nema bojazni za redovitu prehranu. Osim toga, do sletišta i logora podignuti će se nekoliko privremenih restauracija. Gene prehrane biti će specijalno prigodnom sleta snižene u svim restoranima. Cenici potvrđeni od sletskog odbora biti će svuda na vidnim mestima istaknuti, a o njihovom održanju voditi će se stroga kontrola. U idućim brojevima »Sokolskog Glasnika« doćeći ćemo obavesti o prehrani još detaljnije.

Sletski zdravstveni otek.

Zdravstvenu službu kod izletničkih vlakova i parobroda dužne su or-

ganimovati župe, odnosno društva, odakle voz polazi. U samom Splitu urediti će se ambulante na sletištu i u gradu sa dežurnim lekarima i potrebnim osobljem. Prvu pomoć pružati će i sve farmacije. Svaki slučaj obolenja najbolje je prijaviti telefonom sletskoj kancelariji, Sokolski dom. Dežurni lekari obilaziti će nekoliko puta dnevno sve nastambe i logore.

Upute slede u idućem broju. Priđržavajte ih se!

Pretsletski broj »Sokola na Jadranu« izlazi 1. juna sa svim uputama.

NA LETOŠNJEM XI. MEDNARODNEM VZORČNEM VELESEJMU u Ljubljani od 30. maja do 8. juna razstavlja već kot 750 razstavljalcev najrazličišnje blago. Specijalne razstave so: razstava pohišta, tekstila, papir, automobilska razstava, razstava poljedelskih strojev, obrtniška razstava, higijenska razstava in umetniška razstava. Vsakdo lahko združi svoj dopust z obiskom velesejma in si ogleda prirodne lepote Slovenije. Legitimacija daje pravico do 50% popusta na železnih in parobrodih in se dobi za Din 30 v vseh večjih denarnih zavodih, uradih Putnika, pri trgovskih organizacijah in Zbornicah, večjih železniških postajah ali naravnost od velesejma. Posetnikom so stanovanja preskrbljena v hotelih in pri-

DR. R. BIČANIĆ (Zagreb):

Pogrešna akcija

Pročitao sam članak brata Bogunovića »Ideja i organizacija Sokolstva i srednja škola«. Ima u njemu stvari, preko kojih ne mogu da predem šutke. Na osnovu nazora, iznesenih u tom članku, brat Bogunović razvija akciju izvan sokolskih redova, mimo sokolske organizacije, u krugovima, koji su slabo informirani o Sokolstvu. Nastaje stoga opasnost da ovi krugovi, na koje se obraća brat Bogunović, budu krivo informirani, i da se tim netačnim informiranjem vansokolskih krugova nanese Sokolstvu šteta.

Ukratko, što traži brat Bogunović? Evo njegovih vlastitih reči: »Svi treba da prođu školu sokolskog vaspitanja. Kroz Sokolstvo to nije moguće, već kroz srednju školu. To treba da provedu nastavnici gimnastike i profesori Sokoli u zajednici sa upravama Sokola i škole. Nije važno hoće li malo postradati organizatorska sloboda Sokolstva, glavno je da ideološki udemo u krv i život omladine... Ne čekajmo vreme da ceo narod bude odgojen u duhu Sokolstva kroz sokolsku organizaciju, jer uzalud trud! 60 i nekoliko godina života upućuje nas na nove puteve!«

To su teške i kupne reči. One neće u sokolskim redovima pokolebati nikoga i ništa, ali one mogu da budu veoma opasne, ako se neinformirani ljudima, javnosti, pa i državnim organima ovako govori o Sokolstvu. Ove tvrdnje brata Bogunovića su proizvoljne i ne mogu da se prihvate. Analizujemo ih!

Brat Bogunović ne traži ništa manje nego da se sokolski uzgoj omladine uzme iz sokolske organizacije i poveri faktorima izvan Sokolstva. I to ne samo uzgoj omladine uopće, nego i sokolske, naše sokolske omladine, jer da kroz sokolsku organizaciju nije moguće da svi prođu školu sokolskog vaspitanja. On traži da se to vaspitanje ne provodi unutar sokolske organizacije, po sokolskim društvima, sa sokolskim prednjacima, nego da ga provode nastavnici gimnastike i profesori Sokoli u zajednici sa upravama Sokola i škole. Dosađa smo mi provodili taj rad, doduše u sporazumu sa upravama škole, ali ni u kakvoj zajednici, nego sami, posvema samostalno, i po našim vlastitim sokolskim principima i uzgojnim metodama. Ne znam, zašto da se toga odrećemo? Ta to bi značilo propast Sokolstva! Dakle zato, jer još danas nije okupljena u našim redovima sva omladina, treba — prema rečima brata Bogunovića — i onu omladinu, koja je danas naša, da predamo u ruke drugih.

Još brat Bogunović spominje, da nije važno hoće li pri tome postradati »organizatorska« (!) sloboda Sokolstva. Kao da se tu radi o nekoj sitnici. Prepuštiti vaspitanje svojih priпадnika drugima, pustiti samostalnost sokolske organizacije, dati da postrada sloboda sokolske organizacije — sve to nije bratu Bogunoviću važno. Pa što je onda uopće važno? Kako zamišlja brat Bogunović, da bi mogao »ideološki ući u krv i život omladine« na taj način. (Što bi to uopće moglo značiti: »ući ideološki u krv«?) Kaže, da je uzaludan trud bio čitav sokolski rad kroz 60 godina. Zar sme Sokol tako da kaže? Zar je to uopće istina?

I sada hoće brat Bogunović da stupi u vezu sa Proforskim društvom, kao što je stupio u vezu s Učiteljskim društvom. Zar na osnovu gore navedenih principa? Smatram takovu akciju vrlo nezgodnom, i što više, za Sokolstvo opasnom, a savezna uprava znaće da to na vreme preduzme, i da sva sporazumevanja i celi rad oko saradnje proforskih i učiteljskih društava i Sokolstva uzme u svoje ruke.

Brat Bogunović zamišlja sokolski rad s omladinom ovako:

Na svakoj se školi osniva »Sokolsko društvo«, koje čine obavezno svi nastavnici i svi daci odnosno zavođa. Na taj način misli on da postigne, da »sva školska deca budu ujedno i sokolska deca.« To izgleda vrlo jednostavno, kada se ovako napiše, ali to je veoma daleko od Sokolstva. Sa sokolskog gledišta to je nemoguće prihvatiti, pa čak niti kao bazu za diskusiju.

Izgleda kao da bratu neki pojmovi nisu jasni. On kao da ne razlikuje telesno vežbanje po sokolskom sistemu, koje je uvedeno u škole, od sokolskog vaspitanja, u kojem je vežbanje bitni deo. Ne pruža svako vežbanje po sokolskom sistemu, t. j. vežbanje vežbi uzetih iz sokolskog sustava vežbi, ujedno i sokolsko vaspitanje. Vežbati se po sokolskom sistemu može i u drugim ustanovama, školi, vojsci, pa i kod drugih naroda, na pr. Rumuna, Japanaca, Engleza. Ali sokolsko vaspitanje može da daje

samo sokolska organizacija, na svoj poseban način, njoj svojstven. Naime, samo ono vaspitanje, koje daje svojim pripadnicima sokolska organizacija, definirali smo kao sokolsko vaspitanje. A društva, koja provode sokolsko vaspitanje, moraju biti organizovana po sokolskim načelima. Brat Bogunović veli: »Apstrahirajmo načela!« Kao da je to moguće. Barem nama, Sokolima, to nije moguće. To bi bilo isto kao da zločinac tvrdi na sudu da je zaklao lešinu, jer je apstrahirao da je čovek, koga je ubio, bio živ...

Još nekoliko primedaba. Brat Bogunović hoće da rad Sokolstva bude »upriličen« (?) profesorima, i da »im treba dati ne frazeološki (?) nego naučni pojam Sokolstva«. Mislim, da će mu to biti dosta teško, i sudeći po njegovom načinu pisanja, nebi mu toga preporučio. Ima kod njega nejasnih pojmova, krivo upotrebljenih reči, tuđih, a, što je još gore, i naših. A kao vrhunac kulminacije: karakterologija! Zanimalo bi me, kako će to

brat da predaje u nekom učiteljskom tečaju: karakterologiju telesne kulture u razvoju čovečanstva. (Vidi »Novosti« od 9. maja). Ako već hoće, da naučno predaje, onda nebi smeo da tvrdi na pr. niti to, kao u Beogradu (Vidi »Politiku« od 9. maja) da je prvo Sokolsko društvo osnovano u Beogradu 1857., pa ma kako to »privlačno« delovalo na publiku. I još nešto! Nije svejedno kako se piše. Nered u rečenicama znači nered u mislima.

Ne mogu da se složim s mišljenjem neke braće, da akciji brata Bogunovića u gornjem pravcu ne treba pridavati važnosti, jer da je ona sasvim bezazlena i dobronamerna. Kod njega se ne sme predmevati nepoznavanje Sokolstva, niti bi ga to moglo da ispriča. On piše sokolske knjige, dugo godina obnaša razne visoke funkcije u Sokolstvu, nastupa u javnosti često kao Soko, i mora da nosi punu odgovornost za ono, što čini ili piše. On je već i unutar sokolskih redova upozoren, da je njegovo mišljenje pogrešno. Ipak nastavlja svoju akciju i dalje, van sokolskih redova, bez sokolske kontrole, kod ljudi koji ne poznaju Sokolstvo, na pogrešnom temelju. U interesu je Sokolstva, da se tome učini kraj.

Svim bratskim župama i društvima!

Na upravu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije počeo je stizavati od strane župa i društava čitav niz molbi, kojima se traže potpore za razne svrhe a ponajviše za saniranje dugova na sokolskim domovima.

Izveštavaju se stoga ponovno ovim putem svi zainteresovani, da su sve te molbe stavljene u evidenciju i da će se zajednički rešavati onda, kada uprava Saveza reši pitanje opšteg zajma za sanaciju domova.

Svim bratskim društvima!

U cilju međusobnog upoznavanja braće i sestara, Sokolsko društvo Tivat (Boka Kotorska) odlučilo je da ostvari ferijalnu koloniju za vreme letnjih meseci. Cilj je ferijalne kolonije da se svojoj braći i sestrama uz male materijalne žrtve omogući upoznatiti more, naš Jadran i naše pomorstvo i da na licu mesta uvide, koliku blagodati pruža more jednoj naciji, jer ponos i snaga jedne države jeste i njeno slobodno more.

Boka Kotorska, kao najlepši zaliv južne Evrope, pruža svim gostima izvanredan teren za izlete i šetnje. Nalazeći se u Tivtu, gosti će se upoznati

sa ratnom mornaricom i njenim ustanovama i uveriti se o potrebi našeg jačanja na moru.

U tom cilju dostavljamo potrebne podatke.

Cena dnevna za pojedinca biće 23 Din za celu opskrbu i to: ishrana (doručak, ručak i večera), stanovanje (krevet sa posteljinim priborom), kupanje (kupanje, sunčanje, veslanje i t. d.).

Izleti po Boki do Lovčena i Crne Gore vršice se uz naplatu, koja bude stvarno zapadala.

Sokolsko društvo Tivat ima na raspolaganju 3 sobe po 15 kreveta, to prema prednjem rasporedu soba, odnosno kreveta, vrši i raspored članova, n. pr. 15 ženskih i 30 muških ili obratno. Svaki član mora sobom poneti pribor za umivanje. Obzirom da sobe u školi gde će se ferijalci smestiti, ima društvo na raspolaganju od 1. jula do 25. augusta, to će se izletnici podeliti na 3 grupe po 45 lica i to: 1. od 1. do 21. jula; 2. od 22. jula do 11. augusta i 3. od 12. do 25. augusta.

Ukupna poseta bi bila 135 članova u roku od 56 dana.

Ako se koje bratsko društvo odluči na ovo letovanje, neka se glede toga obrati upitima izravno na bratsko Sokolsko društvo Tivat (Boka Kotorska).

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD IV.

Sokolsko društvo Beograd IV na Čukarići osvetiće svoju zastavu na dan 14. juna ove godine, u 9½ časova, na igralištu Čukaričkog sport kluba (u blizini Mihajlova).

Zastavu poklanja društvu brat Bogdanović Milivoje, advokatski pripravnik, koji će joj i kumovati.

Za ovaj čin društvo priprema veliku svečanost. Pre svega treba istaći priznanje i hvalu bratu Bogdanoviću, što je poklonio ovoliko pažnje ovom Sokolskom društvu, i znatnim prilikom omogući da ono dođe do ovog svetog znamenja. Brat Bogdanović je pravi Soko i društvo će znati kako će, čuvajući ovo svoje sveto znamenje, čuvati i uspomenu na svoga brata i dobrotvora.

Ovom prilikom održaće se i sokolska akademija, na koju su pozvana da uzmu učešća i sva ostala Sokolska društva župe Beograd.

Sokolsko društvo Beograd IV na Čukarići osnovano je 1929. god. na mestu pretežno radničkom. Zuljevita ruka našega radnika, koji se svakodnevno bavi naporim radom da bi izdržao sebe i porodicu, po svršenom dnevnom poslu prihvata se u sokolani sokolskog rada. Obzirom na sredstva kojima je društvo raspolagalo, pokazalo je vidne rezultate, kako u broju članstva tako i u tehničkom radu. Zeleni je, da Sokoli ovoga društva, pod

barjakom koji će se razviti označenog dana, dobiju još više duševne snage i poleta za sokolski rad.

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO VIROVITICA.

Ovdašnje Sokolsko društvo upriličilo je svoj prvi ovogodišnji izlet u gradski park školske zgrade u Koriji, udaljene kojih 5 km od Virovitice.

U zajedničkoj povorci, koja je posla pešice od sokolane, bilo je prisutno 243 osobe, među njima društvena glazba sa 16 glazbenika, kopjanički otek sa 23 člana.

Toj priredbi priključila se Sokolska četa iz Spišić Bukovice sa 66 osoba. Svih posetioca osim onih iz same Korije bilo je preko 600.

Sokoli su uvežbali par uspehlih vežbi. — Brat prosvetar Adamić održao je predavanje, koje je bilo dobro i stvarno, a od svih prisutnih pomno saslušano.

Veliku senzaciju pobudio je konjanički otek sa nekoliko vežbi izvedenih na konjima. — Konjanički otek pokazuje veliki uspeh i rapidno se povećava. Što je u glavnom ima pripisati dobroj organizaciji i velikoj ljubavi napram Sokolu, koju mu ukazuje vode toga oteka brat Škrinjtar, potpukovnik i brat Turk, kapetan.

Ovim svojim nastupom Sokolsko društvo je pokazalo, da Soko u ovim krajevima živi zdravim životom, da

napreduje i da ga čeka veliki uspeh među širim narodnim slojevima.

Soko ide nesmetano svojim pravcem, bez ikakova obzira na pojedine mračne tipove, koji nastoje svakom zgodom: svim mogućim sredstvima, da Sokolu škode i da njegov vidljiv napredak osujete, jer se ovi boje Sokola i njegovog bratskog i nacionalnog rada.

Sokolsko društvo u Virovitici ima u svojem radnom programu da kroz ovu letnu sezonu priredi više društvenih izleta u ovdašnju okolicu i da ih spoji sa priredbama sokolskih četa, kojih je u virovitičkom sreću 15.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO TRBOVLJE.

V nedelju 17. maja je priredilo Sokolsko društvo Trbovlje letos svoj prvi pešizlet na lepo in idilično Sv. Katarino. Udeležba je bila ogromna, saj je bilo samo dece in narašćaja okrog 700. Prebivalstvo te lepe vasice je sprejelo izletnike zelo simpatično. Pred vasjo je stal lepo okrašen slavolok, pri katerem je pozdravil sokolsko družino kmetski fant, domačin. Za iskren pozdrav se je zahvalil starosta trboveljskega Sokola br. Sušnik. Ko so se izletniki nekoliko odpočili, se je pričelo takoj s telovadnimi nastopi. S prostimi vajami so nastopili vsi oddelki, na orodju pa samo člani. Gledalci, samo kmetsko ljudstvo, ki so prišli iz bližnjih in daljnih vasi v zelo velikem številu, so z največjim zanimanjem sledili vsem telovadnim nastopom, posebno pa so se divili članom na orodju, ki so izvajali najtežje vaje. Po telovadbi se je razvila okoli starinske cerkvice, o kateri se trdi, da je bila nekdanj poganski tempelj, živahno vrvenje. Deca je pod vodstvom svojih vaditeljev izvajala igre, mladinski pevski zbor pa je zabaval občinstvo z lepim petjem. Še pred mrakom se je zbrala sokolska družina k odhodu proti domu. Ves čas izleta je vladalo med članstvom kakor tudi med narašćajem in deco največja disciplina, kar je domače prebivalstvo z zaupanjem konstatiralo. Taki izleti med kmetsko prebivalstvo so zelo potrebni in koristni, kajti prebivalstvo se lahko na lastne oči prepriča o sokolski vzgoji ter da so klevete, ki jih širijo med ljudstvom sovražniki Sokolstva, res samo klevete. S takimi izleti se bo zaneslo pravilno razumevanje sokolske ideje v zadnje gorsko vas.

SOKOLSKO DRUŠTVO ROGATEC.

Sokolsko društvo Rogatec je priredilo dne 13. t. m. koncert najodličnejše slovenske koncertne pevke gospe Pavle Lovšetove, katero je spremljala na klavirju gospodična Silvija Hrašovec. Koncert sta počastila z obiskom brat Gangl, prvi namestnik starešine Sokola kraljevine Jugoslavije, in soproga s Ganglova, katerima je ob pozdravu prosvetarja notarja br. dr. Ivanška občinstvo navdušeno vzklikalo. Odlična pevka je s svojim milim in nežnim glasom in očarljivim nastopom osvajala občinstvo tako, da je navzlic obširnemu programu morala še in še dodati. Da bi bilo njenega odličnega petja deležno še širše občinstvo, jo je naprosila s. Ivanškova, ki je zamislila in aranžirala koncert, da zapoje v cerkvi na praznik Vnebohoda pri maši. Gospa Lovšetova je tudi tej prošnji ljubeznivo ugodila in zapela Ave Marijo. Rogaškim in okoliškim Slovencem ostane gospa Lovšetova v neizbrisnem spominu.

NADENA SOKOLSKA ODORA.

Kratko vreme posle beogradskeg sleta nađena je u mešovitom vlaku koji saobraća na pruzi Zagreb—Srpske Moravice jedna sokolska odora. Vlasnik neka pošalje točan opis odore Sokolskom društvu Srpske Moravice, koje će mu odoru vratiti.

Župa Ljubljana

LJUBLJANSKI SOKOL.

Javna telovadba »Ljubljanskega Sokola« se bo vršil v četrtak dne 4. junija t. l. ob 16. uri, in primeru slabega vremena pa v soboto dne 6. junija ob 18. uri na letnem telovadišču v Tivoliju. Na sporedu so sledeće vadbene točke: 1. ženska deca: igre; 2. moški narašćaj: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1392.; 3. člani: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932.; 4. moška deca: tekmovalne igre; 5. člani: vzorna vrsta na krogih; 6. članice: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932.; 7. člani: vadbena ura, 8. člani, članice in ženski narašćaj: orodna telovadba; 9. ženski narašćaj: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932.; 10. članice: ples dvanajstorič; 11. člani: hkratne vaje na treh drogovich. — Društveno načelništvo je zastavilo vse svoje moči, da javni telovadni nastop in vsakem oziru kar najlepše uspe. Poleg saveznih prostih vaj in orodne telovadbe, nastopijo, kakor razvidno iz sporeda, člani z vadbenu uro in s hkratnimi vajami na treh drogovich; članice pa s »plesom dvanajstorič«. Z vadbenu uro članov, s katero točko nastopamo prvič pred javnostjo, hoćemo pokazati sliko našega sokolskega življenja, našega dela v delovnih dnevih v telovadnici. Pri javni telovadbi nastopi tudi vrsta ruskih Sokolov. Sodeluje godba bratskega društva »Sokola I Tabor«. Vabimo vse brate in sestre ter sokolske prijatelje, da v čim većem številu posetijo naš letošnji javni telovadni nastop. Zdravo!

Uprava »Ljubljanskega Sokola.«

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO POTOMJE.

† Brat Ante Portolan.

Na 8. maja preminuo je član ovog društva brat Anto Portolan u dobi od 53 godine.

Kako je brat Portolan bio jedan od glavnih pokretača pri osnivanju ovog društva 1910. godine, društvo ne može a da i ovom prilikom ne oda puno priznanje njegovom radu za Sokolstvo. U prvom redu treba napomenuti, da je pokojni brat bio društveni podstarešina i član upravnog odbora punih 17 godina. Za Sokolstvo je davao sve, a bio je zaista uzoran Soko, kako ga se samo može početi. Sve je davao za procvat društva, koje je potpomagao čak i više nego je mogao. Ništa kod njega nije bilo nesavladivo; uvek je bio poletan i radišan.

Milog pokojnika do večnog počivališta društvo je otpitalo sa svim kategorijama, gde se je na grobu od strane društva oprostio prosvetar br. Niko Kresalja iznoseći ukratko pokojnikove zasluge oko procvata Sokolskog društva Potomje kao i mesta uopće. Neka mu je slava!

Sokolsko društvo Potomje kao matiča sokolskog rada na poluoatoku Peleješcu u svojoj bližjoj okolini osnovalo je dva nova Sokolska društva: u Trpnju i Oskorušnom, te je u zajednici sa pomenutim društvima dne 3. maja priredilo Đurdevdanski uranak na mestu Kriva-dolina. Sva tri društva sudeležovala su sa svim svojim kategorijama, društvo Trpanj i sa svojim tamburaškim zborom.

U 5 sati ujutro društva su bila već na mestu te nakon izmenjenih pozdrava nastalo je veselo igranje kao da je članstvo sve od jednog društva.

Vežbači su se odmah dali na laku atletiku, a zatim je brat Tutij, član prosvetnog oteška društva Potomje govorio o značaju Đurdevdanskog uranka, a tako isto i učitelj brat Radoš, član društva Oskorušno.

Stanovnici iz okolnih manjih seoca, saznajući za sokolski dolazak triju društava, brzo su se okupili na mestu uranka, te su sa suzama u očima pro-

matrali ženski narašćaj Sokolskog društva Potomje kod izvajanja nekih ritmičkih sastava uz pevanje.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO U KULI

— Povodom okružnog sleta u Kuli 31. maja i 1. juna.

Sokolsko društvo u Kuli stvoreno je u prvim danima oslobođenja i ujedinjenja 1919. god. Stvaranje Sokolskog društva u ovom kraju izazvali su čisto nacionalno-državni interesi. Među dobrom polovinom pripadnika nacionalnih manjina trebalo je stvoriti jednu organizaciju za ojačanje našeg nacionalnog prestiža, naše kulture, osećanja i misli. Trebala je jedna organizacija, koja bi pod svoju zastavu prikupila sve ono što je nacionalno zdravo i moralno jako. Društvo pokazalo je nekoliko vidnijih uspeha, ali je docnije usled partijskih borba društveni rad bio oslabljen.

Maja meseca 1929. god. na reorganizaciji ovog društva otpočeo da radi br. dr. Lazar Đujić. U tu svrhu na sazvanoj skupštini, kojoj su prisustvovali svi prijatelji sokolske misli, izabrana je nova uprava, koja sa malim izmenama i danas uspešno deluje. Od toga vremena sve se više radi na jačanju ovog društva. Danas ono broji preko 200 članova, a dnevno stižu nove prijave za upis.

Ispočetka je bilo više prepreka, koje su kočile društveni razvitak i napredak, i to tehničke prirode. Tako sve do prošle godine društvo nije imalo dvorane za vežbanje. Tek prošle godine školski odbor na zauzimanje istaknutijih Sokola odobrio je jednu svoju dvoranu specijalno za sokolske svrhe.

Na tehničkoj strani uspešno radi brat Milorad Vukadinović, koji je uspeo da oko sebe okupi sve što je za rad sposobno.

Videvši lep napredak Sokolstva u ovom sreću i osećajući manifestacije sokolske ideje u Kuli i kulskom sreću, pokrenuto je u junu 1930. god. pitanje prireditvanja okružnog sleta, koje je konačno rešeno 25. januara 1930. god.

Slet će se održati 31. maja i 1. juna, te se na njegovim pripremama već od februara radi najintenzivnije.

Prema do sada prispeлим prijavama od društava subotičkog okruđa očekuje se da će prvi dan 31. maja nastupiti 120 muških in 5 ženskih vežbača i 100 sokolske dece iz Kule. Drugi dan, koji je dečiji dan, nastupiće 800 organizovane dece iz celog kulskog sreća, kojom će se prilikom razviti i predati 10 sokolskih naraštajskih zastava poklonjenih od strane škole.

Za oba dana sleta izradeno je 5.400 kom. ulaznica u vrednosti od 47.400 Din.

Župa Novo mesto

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBNJE.

Naš društveni prednjački tečaj prav dobro uspeva. Poleg domaćih predavateljev so nam priskoćili na pomoć tudi zunanji, predvsem iz Ljubljane. Tako je predaval o metodi in sestavu br. Jaka Jesih, o zakonu SKJ pa br. Bučar, oba znana predavatelja. V nedelju 17. maja pa je prišel iz Maribora enako znan predavatelj br. Ivan Lavrenčić, ki je v okviru društvenega tečaja predaval dopoldne od 10. do 12. ure posebej učiteljstvu o moderni sokolski telovadbi in šolah ter istočasno izvršil poskusni nastop z deco. Učiteljstvo je sledilo res s pravim zanimanjem njegovim besedam. Popoldne pa je omenjeni brat podal se nastop v prednjačjem tečaju, kjer je govoril o igrah pri deci, narašćaju in članstvu. Želimo le, da bodo njegove lepe besede našle ugodnih tal v Dolenjski, kateri se začenejajo boljši časi z resnim razvojem prave sokolske misli. Zadnje nedeljo v maju, t. j. 31. bo pa društveni tečaj zaključen z slavnostno akademijo, na kateri nastopijo poleg tečajnikov tudi vsi društveni oddelki s svojimi točkami. Začetek bo ob 15. uri. Vsa bližnja sokolska društva vabljena!

MIRENSKO SOKOLSKO OKROŽJE.

Nedavno ustanovljeno Mirensko okrožje je pričelo s tihim, a vztrajnim delom. V nedelju 17. maja je bil v Trebnjem ob pol 7. uri jutraj I. redni zbor društvenih prosvetarjev okrožja. Določil se je podroben program prosvetnega dela po društvih ter se je posebej obravnavalo vprašanje mesečnih izveštajev, sokolskega tiska, predavanj in prosvetnih kulturnih prireditvev, knjižnic in izletov. Vsi zaključki so obvezni za vsa okrožna društva. Eno uro kasneje je imela sejo tehnična uprava okrožja, ki je obravnavala tehnično stran sokolskega dela. Iz poročil posameznih načelnikov posnamemo, da so pričela delati v tem pravcu vsa društva, ki se pripravljajo za nastope in tekme. Kot I. okrožni zlet je določen št. Rupert, kjer bo isti 14. junija. Za jesen je določena okrožna tekma članstva in narašćaja, obvezna za vsa društva.

Ljepote Jugoslavije:

njene bogate šume... njene visoke planine... i zubi njenih stanovnika!

Ljepote Jugoslavije su poznate po cijenom svijetu. I Jugosloveni znaju cijeniti vrijednost ljepote. Tako neguju stotine tisuća Jugoslovena svoje zube Sargovim Kalodontom. Blagotvorna pjena Sargovog Kalodonta uljepšava i štiti zube i usta. Po upotrebi Sargovog Kalodonta osjeća se zdrav i mirisan dah.

SARGOV KALODONT čuva zdravlje i ljepotu zuba

Vršila se bo v Trebnjem ob priliki društvenega nastopa, ki bo predpriprava za župne tekme. Sejo je vodil okrožni načelnik br. H. Tomšič. Na seji je bila izražena želja, da bi se v tem pravcu čimprej zganila tudi druga okrožja in župa, ker šele vsi skupaj bomo lahko enkrat prekrvasili Dolenjsko v sokolskem duhu!

Župa Tuzla

»PROSVETIN« POKLON SOKOLSKIM ČETAMA.

Kulturno društvo »Prosveta« od svoga osnivanja 1902. god. do danas uvek je naročitu pažnju pokazivalo prema Sokolstvu. Nije jedan slučaj gde je »Prosveta« pre rata novčano pomogla Sokolstvo ili šaljući prednjačke na sokolski tečaj u Prag ili omogućujući nabavu sprava. Posle rata učinila je »Prosveta« velike poklone sokolskim društvima u knjigama, udarujući na taj način temelj knjižnicama kod mnogih sokolskih društava. Tako je »Prosveta« 1927. godine poklonila sokolskim društvima naše župe 1.742 komada knjiga u ukupnoj vrednosti od 36.967 dinara. Knjige su dobila Sokolska društva Tuzla 145, Kreka 103, Lukavac 99, Doboj 116, Teslić 100, Tešanj 124, Zavidovići 104, Gračanica 111, Gradačac 96, Bos. Samac 103, Ugljevik 97, Brčko 115, Bijeljina 105 i Zvornik 98.

Pre kratkog vremena ponovo je zamolila naša župa »Prosveta«, da pokloni izvestan broj knjiga za osnivanje sokolskih knjižnica kod seoskih sokolskih četa.

»Prosveta« je poslala 538 komada knjiga, koje je župa poslala svima društvima, koja imaju sokolske čete i to: Tuzla za Požarnicu 23 kom., Kreka za Husine, Dubrave, Kakmuž, B. Petrovo Selo i Živinice 129 kom., Doboj za Srp. Grapsku, Boljanici i Kožuhe 71 kom., Maglaj za Bočinju 24 kom., Bos. Samac za Domaljevac i Crkvinu 52 kom., Bijeljina za Tavnu, Čačavicu, Crnjelovo i Brodac 94 komada, Brčko za Gornji Žabar 23 kom. Sokolskom društvu Neka je i ovom prilikom hvala »Prosveti«, koja sa najvećim razumevanjem prati sokolski rad i izdašno ga pomaže.

PREDNJAČKI ISPITI.

Dne 2. i 3. maja o. g. vršili su se pred župskom komisijom prednjački ispiti. Društveni prednjački ispit položila su sledeća braća i sestre: sestara Hogge Terezija (Kreka) i braća: Salispahić Salih (Bukinje), Marković Bogdan (Bukinje), Mršić Sulejman (Tuzla), Milošević Miloš (Zvornik), Maksimović Predrag (Modrića) i Đurić Maksim (Ugljevik). Svi su položili ispit sa ocenom »sposoban za prednjačkog pomoćnika.« Ispiti su se vršili u Sokolskom domu u Kreki.

Župa Užice

ZUPSKI SLET U PLEVLJIMA.

Na 31. maja i 1. juna ove godine održaće se u Plevljima slet Sokolske župe Užice. Na dan sleta osveštaće se i zastava, dar Nj. Sv. Patrijarha Varnave, oko koje će se kao simbola okupljati snaga naše budućnosti — Sokoli njegovog zavičaja.

Da bi ova sokolska manifestacija ostavila što jači pečatak i prodrla u što šire slojeve narodne, uprava župe naimenovala je sletski odbor, koji je podeljen na sekcije: gospodarstvenu, saobraćajnu, stambenu, prehranbenu, redarstvenu i finansijsku. Sletski odbor, od čije organizacije i rada zavisi i uspeh sleta, već od dužeg vremena najintenzivnije radi. Sve sekcije sa proćelnicima na čelu privode postavljani im zadatka kraju. Saobraćajna sekcija potpuno je osigurala prevoz članstva i gostiju od železničke stanice Rudo do Pljevalja, a sekcije prehranbena i nastanbena potpuno su rešile pitanje ishrane i nastanbe. O svemu ovome sletski odbor je tačno i na vreme obavestio sva bratska društva ove župe.

I tehničke pripreme privode se kraju. Na sletu će učestvovati vežbači svih kategorija, kao i vojska plevljanskog garnizona sa svojim vežbama. Pored toga, na sletu će učestvovati i novoobrazovane seoske sokolske čete. Kao savezni delegat posetiće naš slet prvi potstarešina Saveza brat Engelbert Gangl, čiji dolazak Sokoli ovog kraja očekuju sa najvećim nestrpljenjem. Uprava župe Užice pozvala je na slet i gg. ministra prosvete i ministra vojske i mornarice, kao i gg. banove Zetske i Drinske banovine. Osim društava ove župe, slet će posetiti i gosti sa teritorije župa Sarajevo i Cetinje.

Ova sokolska manifestacija biće smotra snage, misli i solidarnosti naše župe, kao i potstrek za što jaće širenje sokolske ideje i nacionalne svesti u Sandžaku.

Župa Skoplje

II. SLET BREGALNICKOG OKRUŽJA.

II. okružni slet bregaličkog okruđa održaće se dana 12. jula o. g. u Kočanu.

Toga dana biće osvećenje novopodignutog doma i razviće se i društvena zastava, kojoj će kumovati ban Vardarske banovine brat Zivojin Lazić.

Za svečanost i slet vrše se velike pripreme.

SEDNICA SOKOLSKIH ČETA U KUMANOVU. (Konac)

8. Stvaranje programa rada u budućnosti. Na osnovu iznošenih referata izaslanik župe načelnik brat Petar Čolić iznosi zadatak sokolskih četa,

Sokolska knjižnica 6

Jan Pelikan:

Dr. Miroslav Tyrš

Njegov život i rad

(S originala preveo Franjo Malin)

Knjiga je u štampi. — Komad Din 3.—

Naručuje se kod

Jugoslovenske Sokolske Matice LJUBLJANA

njihove dužnosti prema članovima čete, podvlačeći naročito cilj sokolske ideje na selu, da od svakog pojedinca u četiri stori dobru i korisnu jedinicu u svakom pogledu, da od seoskih mladića stvori dobre i oduševljene patriote, koji će u svako doba biti pripravnici da dadu i svoj život za Kralja i Otadžbinu, zatim da stvori dobre i valjane domaćine, dobre zadrugare, trezvene i poslušne mladiće, dobre i valjane zemljoradnike, jer od ovih vrhova zavisi napredak i blagostanje kako samog člana, tako čitavog sela i velike naše Jugoslavije. Da bi se ovaj posao izvršio brat Čolić iznaša potrebu stvaranja programa rada, i da se u tome programu rada odredi: što je u stanju da se izvede do konca ove godine. Govor brata Čolića bio je paž-

ljivo saslušan i brat starešina Trišić po ovom izloženom naertu otvara diskusiju.
U ovoj diskusiji učestvovala su braća učitelji, koji sa uspehom vode sokolske čete, i nakon svestranog razmišljanja i debate donešen je sledeći program rada do konca ove godine.
1. U tehničkom pogledu da se sve čete sprema sa svim kategorijama za slet u Kumanovu; da svaka četa po mogućnosti dade na sletu jedno utakmičarsko odeljenje u lakoj atletici, da svaki član vežbač u bilo kojoj kategoriji nauči sve strojne vežbe i vežbe sa palicama; da se iz svih četa za slet u Splitu odaberu najbolji vežbači u broju od 35. Posle svršenog sleta u Kumanovu da odmah započnu pripreme za slet u Pragu.

2. U prosvetnom pogledu da se u svakoj četi ispita stanje pismenosti, i ako u četama bude nepismenih, uprava čete dužna je u sporazumu sa učiteljem da odredi vreme kada se ovi članovi imaju naučiti čitati i pisati; da se do konca ove godine u svakoj četi ima održati 10 predavanja iz onih grana znanosti koje su potrebne za napredak sela. Naročita pažnja da se posveti higijeni, zadrugarstvu, privredi i stočarstvu te istoriji i veličini naše otadžbine.
3. U privrednom pogledu da je svaki član sokolske čete dužan da u jesen zasadi 15 komada blagorodnih voćaka i 25 komada šumskog drveća. Uprava čete dužna je da do konca juna napravi spisak voćaka i šumskih drveća sa koliko komada raznih vrsta,

a uprava će taj spisak dostaviti upravi župe koja se ima postarati za sadnice.
4. U higijenskom pogledu da je svaki član čete dužan u jesen okrečiti svoju kuću i da napravi od prostog drveta pljuvaonicu za svoju sobu, i da po mogućnosti nastoji urediti nužnik sa propisnom jamom.
5. U pogledu administracije da se do konca ove godine imaju uvesti jedinstvene knjige za sve čete po uzoru župe Mostar i da se iste imaju od nje naručiti.
6. Obilazak četa. Pošto se je jednoglasno usvojilo da je od velike potrebe i isto tako i korisno obilaženje četa od strane društva, zaključeno je da se svakog meseca mora otići najmanje jedanput u svaku četu, a po po-

trebi i više puta. Naročito je potreban tehnički obilazak od strane načelnika i prednjaka radi učenja vežbanja.
Društvo je dužno da rasporedi svoje članove, koji u isto vreme imaju da pregledaju čitavi rad čete i da održe sednicu sa upravom čete, a isto tako i predavanje za sve članstvo u četi.
Pošto je dnevni red sednice iscrpljen starešina društva brat Trišić zaključuje ovu prvu sednicu, koja je bila od velike koristi za napredak i razvitak Sokolstva u ovom srezu. Sednica je završena u 2 sata posle podne.
Sva su braća sa sednice otišla zadovoljna, a naročito seljaci, koji nisu krili svoje radosti da je ovo prva organizacija koja se u svakom pogledu stara za njihov napredak i blagostanje.

Najstarejše vrtinarstvo in cvetličarna
KORSIKA
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta — Bleiweisova cesta
priporoča br. društvom in članom proti 10% popusta svojo bogato zalogo cvetja, vencev ter vseh vrtnarskih izdelkov
Cvetličarna 2341 Telefon: Vrtinarstvo 3188

ERNESTO BENCO
SUŠAK
Brzojavlj: Benco — Telefon: 83
Trgovina boja, mineralne vode i kemijskih proizvoda

NA OTOKU LOPUDU kraj Dubrovnika, otvoren je novi Hotel Pension „Lopud Kuljevan“ sa divnim pogledom na more. Cijena potpunog pensiona sa taksama Din 65.— / Tražite prospekte!

Klišeje
vseh vrst, enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna
JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP ŠT. 23
Telefon šte. 2495

Kupujemo
suhe jestive glijve te sve vrsti zemaljskih plodina
Sever & Ko.
LJUBLJANA

Гранд Хотел „Петроград“
преко пута железничке станице
БЕОГРАД

Iv. Brunčič
pleskar in ličar
se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmerne!
TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča
Fotografični atelje »VIKTOR«
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 4
(nasproti Narodni tiskarni)

Sukno za sokolske krojeve
u različitim, samo boljim kakvoćama, koje izradjuje u ovom artiklu specijalizirana češka tvornica, kupujte kod
TVRTKE
L. Ornik, Maribor
Koroška cesta. — Uz povoljne platežne uslove.
Tražite uzorke!

Priporočamo trgovino z rami, zlatnino in srebrnino
A. FUCHS
LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 4

KLIŠEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

30. MAJ
8. JUNI
1931
Posetite veleseljem!
Največja tovrsna prireditev v državi, 40.000 m² površine, 10 razstavnih zgradb, preko 750 razstavjalcev iz tu- in inozemstva. Tovarniške cene vseh vrst blaga. **Specialni oddelki: vsakovrstni stroji za obrtnike, poljedelski stroji, pohišstvo, avtomobili, tekstil, usnje, papir.** — Stanovanja preskrbljena. Obsežno zabavišče. 50% pop. na železnicah. Legitimacije po Din 30.— prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske in obrtniške organizacije, veleseljemski urad.

Galerija naših mož
naj krasni stanovanja, društvene prostore in dvorane!
1. Trubar 8. Gregorčič 15. Gangl
2. Vodnik 9. Aškerc 16. Parma
3. Slomšek 10. Tavčar 17. Župančič
4. Prešeren 11. Levec 18. Kersnik
5. Levstik 12. Erjavec 19. Maister
6. Stritar 13. Jenko 20. Finžgar
7. Jurčič 14. Cankar 21. Strossmayr
Velikost: 61,5 × 47,5 cm Slika à 10 Din
Naročila izvršuje založništvo:
Učiteljska knjigarna v Ljubljani,
Franciščanska ulica 6

Tvornica gimnastičkih i sportakih sprava
J. Oražem
Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije
Ribnica, Dolenjsko
izradjuje sve sokolske vežbaće sprave, opreme čitavih društvenih i školskih vežbaona, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališta i bašće lju-ljanke, sprave za decu itd. Izrada savršena i elegantna, poslužba najsolidnija, cene najumerenije. — Ilustrovani cenik besplatno.
OSNOVANA 1881. GOD.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA
Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6
Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije
Brzojavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban 26-77
Izradjujem sve vrsti sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisnih odijela nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza SKJ“. — Zahtevajte cjenike i prospekte. — Cijene vrlo umjerene, a za točnu i solidnu izradbu jamčim.

JOS. HAFNER zavod za umjetno vezenje
LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)
(Bivši poslodavca firme Meškudla, koja je uslijed smrti vlasnika prestala da radi) Izradjujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili pripisanim naertima, obazirajući se na propise SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i naerte.

RUDE IN KOVINE
D. D.
LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15
Naslov za brzojavke: **Rude**
Telefon interurban šte. 2827
En gros:
svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belico (izdelek Cinkarne, d. d., Celje), barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst

Sokolska knjižnica
počela je izlaziti u nakladi Jugoslovenske Sokolske Matice u Ljubljani
I. sveska: E. Gangl, O sokolski ideji.
II. „ Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. „ Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. „ Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. „ Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
Svaka knjižica stoji 3 Din
Također dobiju se krasne slike u veličini 67 × 50 cm: Dr. Miroslav Tyrš, Jindrich Fügner, T. G. Masaryk
Cena svakoj slici 30 Din
Jugoslovenska Sokolska Matica
u Ljubljani, Narodni dom

SKOLSKI ČILJ
ČUVAJ VEČNO
ZEMLJO NASO